

Ο «ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝ ΗΡΑΚΛΗΣ»

Ο ΠΑΝΑΓΗΣ ΚΟΥΤΑΛΙΑΝΟΣ

Συνέχεια της συνεντεύξεως του εν Βόλῳ ἀνταποκριτοῦ τῆς «Ἀκροπόλεως» μετὸν Κουταλιανό. Ὁ πατριωτισμὸς τοῦ Παναγῆ. Στὴν Ἀθήνα. Ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ λαοῦ. Πατεῖς με, πατῶς!... Τὰ κανόνια. Τὸ Κουταλιανόπουλο. Ἐνα ποίημα τοῦ Ἀχιλλέως Παράσχου. Τὸ ἐπεισόδιον τοῦ Κουταλιανοῦ μετὸς χασάκηδες τοῦ Ναυπλίου. Ὁ θάνατος τοῦ Κουταλιανοῦ. Τὰ παιδιὰ του κτλ. κτλ.

Γ'. Δημοσιεύουμε σήμερα τὴν τελευταία σελίδα, τὴν σχετικὴ μετὶ τῆ ζωῆς καὶ τὰ κατορθώματα τοῦ Ἑλληνοῦ ἀθλητοῦ Παναγῆ Κουταλιανοῦ. «Ὁ Κουταλιανός — ἔγραφε ἀπὸ τὸ Βόλο ὁ ἀνταποκριτὴς τῆς «Ἀκροπόλεως» στὰ 1886 — δὲν εἶνε φιλοχρηματίας. Εὐχαριστεῖται νὰ ἔχη τόσα, ὅσα τοῦ φτάνουν γιὰ νὰ ζῆ καὶ νὰ μορῶῃ νὰ δῆναι στοὺς φτωχοὺς, γιὰτὶ, ἅμα βλέπει κανέναν καὶ πεινᾶται ραγίζεται ἡ καρδιά του. Εἶδε αὐτὸς παράδες, μὰ εἶδε καὶ φτώχεια τρωκούβεστη, ποὺ τὴ θυμάται ἀκόμῃ».

«Σ' ὅλο τὸν κόσμῳ ἀπέδειξε — συνεχίζει ὁ Κουταλιανός πρὸς τὸν ἀνταποκριτὴ τῆς «Ἀκροπόλεως» — πῶς ἡ ἀρχαῖες ἱστορίες τῆς Ἑλλάδος δὲν ἔλεγαν ψέματα γιὰ τοὺς ἀντρείμωτους. Τώρα τὸ «Ἐθνος Ξαναγεννιέται, τώρα βγαίνουν καὶ πάλι λεόντες, σὺν τοὺς παλῆους. Ἄμα μ' ἐθαύμαζαν οἱ ἔξωτοι, ἐγὼ ἔλεγα στὸν κόσμῳ: «—Ἀμ' ἐγὼ εἶμαι ὁ χειρότερος ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας. Ἐκεῖ νὰ πάτε νὰ ἰδῆτε!... Εἶνε ἄλλοι δέκα φορὲς δυνατώτεροι ἀπὸ μένα... Ἡ ἀδελφῆ μου π. χ. με νικάει!... Στὴν Πόλι, ποὺ ἐπάλεμα με τὸν πρῶτῳ μετχλιδάνῳ τοῦ Σουλτάνου, ὁ Σουλτάνος μοῦ εἶπε ὅτι θὰ με ἀγαποῦσε περισσότερο ἀν ἦμιον Τούρκος, καὶ τότε ἐγὼ τοῦ ἀποκρίθηνκα ὅτι προτιμῶ ποὺ εἶμαι Ἑλληνας καὶ μοῦ φτάνει τόση ἀγάπη... Ἔχει παρουσιαστικὸ χλωμὸ ὁ Σουλτάνος, εἶνε ὅμως καλόθυμος ἀνθρώπος...»

— Θὰ ξαναῖς, Παναγῆ, στὴν Πόλι; τὸν ρώτησε ὁ ἀνταποκριτὴς.

— Ὁχι, ποτὲ στὴ ζωῆ μου, ἀπάντησε ζωηρὰ ὁ Παναγῆς. Γιατὶ ἔμαθα ὅτι οἱ Τούρκοι μετχλιδάνηδες ἀπεφάσισαν νὰ με φαρμακώσουν... Μήπως ἔτσι δὲν τοῦ κάμανε καὶ τοῦ μακαρίτη τοῦ πατέρα μου στὰ 1848;

Καὶ ὁ Βολιώτης ἀνταποκριτὴς κλείνει τὴν περιγραφοῦν ποὺ τὴν κάωθη πληροφορία ποὺ ἐσυγκίνησε τοὺς Ἀθηναίους τὸ 1884:

«Λοιπὸν, ἐτοιμασθῆτε νὰ δεχθῆτε τὸν ἀτρόμητο Κουταλιανὸ στὰς Ἀθήνας... Μοῦ εἶπε ὅτι εὐχαριστῶς θὰ ἔμεινε στὴν Ἑλλάδα καὶ ὅτι, ἀν τὸν ἔβαναν δάσκαλο τῆς Γυμνασιακῆς, θὰ ἔβγαζε σὲ λίγον καιρὸ τοὺς μαθητὰς λιοντάρια! Μ' ἀπὸ τὸν τρόπο θὰ ἐγίνοντο καὶ τὰ παιδιὰ του ἀνθρώποι καὶ δὲν θὰ τάβαινε στὴν ξενιτειά, νὰ λημονήσουν ὅτι εἶνε Ἑλληνας».

Στὶς 20 Μαΐου 1884 ὁ Κουταλιανός ἤρθε στὰς Ἀθήνας καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἔδωσε τὴν παράστασίν του στὰ τότε «Ὀλύμπια». Ἰδέαν τοῦ θριάμβου τοῦ Ἑλληνοῦ ἀθλητοῦ μᾶς δίδει ἡ «Ἀκροπόλις»:

«...Ποῦ πρὸ τῆς θῆς ὄρας — γράφει — εἰματα ἀνθρώπων ἀνέβαιναν ἀπὸ διαφορῶν διευθύνσεως πρὸς τὸ θέατρον. Τὰ τριμιά, διπλά καὶ τριπλά, μετῆρασαν τ' ἀνθρώπινα φορτία του. Ἡ πρὸ τοῦ «Ξενοδοχείου τῶν Ξένων» ἐκτασε — ὅπου εἶνε καταστῆς ὁ Κουταλιανός — ἡ εἰσοδος τῆς ὁδοῦ Φιλελλήνων, τὸ μέρος τῆς πλατείας τὸ πρὸς τὴν οἰκίαν Παζῶ, ἦσαν κατεμετα ἀνθρώπων ἀναμενόντων τὴν ἔξοδον τοῦ Παναγῆ. Ἐν τοῖσις ὁ ἦχος τῆς ἡμέρας πρὸ πολλοῦ εἶχεν ἐξέλθει διὰ πλαιγίας τῖνος θύρας τοῦ ξενοδοχείου διὰ ν' ἀποφύγῃ τὴν ἐνόλησιν τοῦ πλήθους...»

»Πρὸ τῆς θύρας τοῦ θεάτρον τῶν «Ὀλυμπίων» εἶνε καταπληκτικὸς ὁ συνωστισμός, φοβερός ὁ κωμικισμὸς τοῦ λαοῦ... Διατρέχοντες κινδύνον ἀσφύξιας. Αἱ γυναῖκες κραυγάζον, μερικὰ παιδιὰ δολοφύον. Τέλος εἰσοδῶν εἰς τὸ θέατρον διὰ τῖνος ὁπῆς καὶ σοφῶμεθα.»

Παρακινεῖται ὁ δημοσιογράφος μὲς περιγραφοῦν τὴν ἔξοδον τοῦ Παναγῆ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, μετὸς ἡράκλειον σῶμα του καὶ τὴν λεοντώδη κεφαλὴν του!

»Ὁ Παναγῆς ἐξετέλεσε τοὺς ἀθλοὺς ποὺ διεῖλαιβαν τὸ πρόγραμμα του. Ἐπῆρε ἕνα σιδερένιον δοκάρη, ποὺ μὲλις μπορούσαν νὰ τὸ σῶνουν δύο ἀνθρώποι, καὶ τὸ ἔπαιξε σὺν πλαστοῦν. Ἐπειτα ὤρναξε μὴ μεγάλη σιδερένια σφαῖρα 200 ὀκά-

δων καὶ τὴν ἔπαιξε σὺν τόπῳ, «πολλάκις ἐκτελῶν πλαστικότητας κινήσεις δι' αὐτῆς, ὡς Ἄτλας βαστάων τὸν Οὐρανὸν κτλ.» Κοιτῶν στὸν Ἡρακλῆ ἐθρομύβενσε καὶ ἕνας Πυγμαῖος, κοντὰ στὸν Γαργαντοῦ καὶ ἕνας Λιλιπούτειος. Ἦταν τὸ παιδιὰ τοῦ Κουταλιανοῦ, ἕνα μικρὸ κομματάκι κωμικιστῶν, τὸ ὁποῖον διεσκέδαζε τὸ κοινὸν μετὶ τῶν ἄλλων. Καὶ γράφει σχετικῶς ἡ «Ἀκροπόλις»:

«Ἀσθεστά γέλια εἰς τὸ κοινόν, δταν ὁ Παναγῆς εἰσιθῆεν ἀπάγων τὸ παιδίον, ὡς δέμα, τυλιγμένον μέσα εἰς τὸ μανδύλιον τῆς τῆστῆς του!...»

Ὁ τελευταῖος ἀθλὸς τοῦ Κουταλιανοῦ ἦταν τὸ ριζμὸ τῶν δύο κανονίων, ποὺ τὰ ἔβανον στὸν ὄμο του καὶ τὸ ἄλλο ἀπὸ τὴ μασχάλῃ. Ὁ ἱππότης τοῦ Παναγῆ ἔβαλε φωτιὰ καὶ τὰ δύο κανόνια βροντοῦσαν ἐκκοφρατικῶς! Ὁ Κουταλιανός ἔκανε κατόπιν μὴ στροφιλόγῳ τῆς δονήσεως καὶ, ζετιλλίγοντας μὴ Ἑλληνικῆ σημαία, προσφρονεῖ τὸ πλῆθος, ποὺ χειροκροτοῦσε καὶ ἀλάλαζε ἀπὸ ἐνθουσιασμῳ, ὡς ἔξῃς:

— Σήμερα δὲν ἔχω τόση ὄρεξι, καὶ μπορεῖ νὰ ἐστενωχόρηνεν ὁ κόσμος, ἄλλοτε θὰ κάωω καλλιτέρας. Θὰ ριζῶ τὸ μεγάλῳ κανόνῳ γὰ τὴν ἰνεία τῆς Πατρίδος. Καὶ νὰ με συμπάβατε ποὺ δὲν ἔρω νὰ τὰ ποὺ καλλιτέρας Ἑλληναί!... Καὶ ἡ περιγραφοῦν τῆς «Ἀκροπόλεως» τελειώνει ἔτσι:

«Τὸ πλῆθος ἦτο ἀπεριγράφτον. Διάδρομοι, θέσεις, γωνία, αἱ παρακείμενα στέγα του καφερευίου, αἱ κορυφαὶ τῶν τοίχων ὑπερπληθεῖ. Μοναδῶν φανόμενον!...»

Ὁχι ἡ Ἀθήνα, καὶ ὅστερα ὅλη ἡ Ἑλλάς, δὲν μίλυσε παρά γιὰ τὸν Παναγῆ Κουταλιανὸ καὶ τοὺς ἀθλοὺς του ποὺ ἐκολόκωναν τὴν ἔθνην φιλοτιμία καὶ μάλιστα σὲ ἐποχὴ ποὺ ἡ Μεγάλῃ Ἰδέα ἐθέριανε τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς. Ὁ λαὸς εἶχε ἀρχίσει νὰ πιστεῖ, ὅτι ὁ τρομερός ἀτὸς ἀθλητῆς ἦταν ὑπερφανὸν ὄν, ὁμοῖο ὀ ἀρχαῖοι ἡμίθεοι. Ἐνα εἶδος Δράκου τὸν παραμυθῶν. Λαϊκῆς λιθογραφίης, ποὺ παρίσταναν τὸν Κουταλιανὸ στὰ διάφορα κατορθώματά του, νικηλοφοροῦσαν σὲ χιλιάδες ἀντίτυπα. Ὁ λαὸς ἐπίστευε ἐπίσης ὅτι ὁ Κουταλιανός εἶχε τὴν ἀνοριστὰ τῶν ἀντρείμωτων καὶ ὅλοι προσπαθοῖσαν νὰ μαντεύσων τὴν οὐρὰ αὐτῆ ἀπὸ τὸ ἀθλητικὸ του παντελονάκι!... Καὶ ὁ Παναγῆς, ποὺ τὸ ἤξερε ἀπὸ, χαμογελοῦσε σὺν παιδί...

Στὸ μεταῦ καὶ σοβαροὶ ποιητὰ ἄρχισαν ν' ἀσχολοῦνται μετὸν Κουταλιανό. Ἰδοῦ π. χ. μερικὸν στίχοι τοῦ Ἀχιλλέως Παράσχου, ποὺ τοὺς γραφέμενε σὲ μὴ ἐφημερίδα τῆς ἐποχῆς:

Πρὸ τριάντα αἰῶνων δὲν ἐγέννησεν ἡ Φύσις Ὡς σὲ ἄλλον ρομαλεῖον καὶ γενναῖον ἀθλητῆν, Ὅμοιον κατὰ τὴν ρώμην καὶ ἀντάξιον ἐπίσης Τοῦ ἐνδόξου ἡμιθέου Ἡρακλέους μμητῆν! Παιζεῖς βαρυτάτας σφαιρας εἰς τὰς χείρας σου (ὡς μῆλα, Φέρεῖς δύο τηλεθόλα ὡσεὶ μέγα θωρηκτῶν Καὶ εἰρείρας τεραστῶν βάρους σίδηρα ὡς πτεῖλα Ὅσα δύνανται νὰ φέρουν ἄνδρες μολίς ἑκατόν!

Μετὰ τὰς Ἀθήνας, ὁ Κουταλιανός περιῦλθε τῆς ἐποχῆς, ὅπου τοῦ ἔβανον ἐνθουσιάζει ἱποδρόχες. Στὸ Ναῦπλο ὅμως τοῦ συνέβη τὸ ἀκόλουθῳ ἐπεισόδιον: Ἐτυχε νὰ ἰπάκηθῃ ἐκεῖ — κοντὰ στὰ κροπολιεῖα — μὴ οἰκογένεια ἀπὸ τὴν Κούαλη, ἡ ὁποία ἔβηλεσε νὰ φιλοξενήσῃ τὸν ἐνδοξὸν συμπατριώτη τῆς. Ὁ Παναγῆς δέχτηκε. Τὴν ἄλλη μέρα ὅμως ἐπληροφορήθη ὅτι μερικὸι χασάκηδες τυπιδεῖς ἐμῆλθαν περιφρονητικῶ γ' αὐτόν, καὶ μάλιστα κάποιος ἀρχιπαλληκάρης κωνιθῆκε ὅτι θὰ τὸν προκαλέσῃ ἐσὲ πάλαιμα. Λοιπὸν ὁ Κουταλιανός νινάει, πηγαίνει στὰ κροπολιεῖα καὶ στέκεται στὴ μέσῃ ἀντρείμωτος. Σασιτισμένοι γύρω οἱ χασάκηδες, με

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ
ΤΟ ΚΥΠΑΡΙΣΣΑΚΙ

Τὸ πράσινο, ἀδελφέ μου, κυ-
ποῦ φύτρες στοῦ κίπου μὲς (παρίου)
(τῆ μέσῃ)
τὸ μάτι μου θερμὰ τόχει ἀγα-
(πῆσει)
κι' ὄλ' ἡ ψυχῆ μου ἀπάνου του
(ἔχει πέσει).

Πέρου, ἡ λιγνὴ κορφῆ του εἶ-
(γε μπόρεσε)
στὸ μέτωπο ἀπαλά καὶ με φι-
(λίση)
ψηλότερη εἶνε φέτος, μ' ἔχει
(ἀφήσει)
καὶ πάει κορδῶν τ' ὄστρα νὰ
(φορέσῃ!)
Κι' δταν γιὰ μένα ἐβρῆ ὁ
(καιρός μου δῆτος)
παραδομένος ἀτολμα στὰ χρῶ-
(νία)
φιλί δὲν θὰ προμῆναι, ὅστε
(καὶ χάδι).
Θὰ χωριστοῦμε πειὰ μὴ μέ-
(ρα αἰώνια):
Κεῖνο θὰ πᾶν τὸ φῶς ἀποξη-
(πῶτος)
κ' ἐγὼ θὰ καταβαῖνο στὸ σκο-
(τάδι)!

ΣΤΕΦ. ΔΑΦΝΗΣ

ΣΕΡΒΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΒΟΡΙΣΛΑΒ ΣΤΑΓΚΟΒΙΤΣ

ΝΟΥΣΚΑ

Δημοσιεύουμε σήμερα ένα διήγημα του πιο αισθηματικού Σέρβου συγγραφέως, του Βορίσλαβ Σταγκόβιτς, τον οποίο οι Σέρβοι θεωρούν ως τον καλύτερο ποιητή και λογοτέχνη τους. Η Νούσκα, τον κορτίο που ποθεί να παντρευτεί το γρηγορότερο τον άγαπημένο της, περιγράφεται θαυμάσια στο διήγημά του αυτό...

Νούσκα και τα κράτησε πολλή ώρα μέσα στα δικά του. — Μην το παίρνεις! Μην το παίρνεις! φώναξε από πίσω μου η Νούσκα.

Γύρισα και την είδα. Είχε σκάνει ακόμη περισσότερο και τα γόνατά της έστριψαν. Μόλις και μετά βίας καταθώονε να στέκει στα πόδια της. Κατάλαβα ότι προσπαθούσε να γλιτώσει τα χέρια της από τα χέρια του Μιάντεν, μα αυτός δεν την άφηνε. Οι μουδιάζοντες έλαιαν όλο και πιο δυνατά, ο χορός βρόσκωναν στο φόντο του. Στο τέλος η Νούσκα κατώρθωσε ν' αποτραβιχτεί.

ΥΡΙΑΚΗ σήμερα. 'Ο γείτονας ο Τράζιο παντρεύει το μεγαλύτερο γυιό του. Το σπίτι του είναι δίπλα στο δικό μας. 'Η μητέρα μου κι' ο πατέρας μου είναι στο γάμο, μα έμένα κι' άφισαν στο σπίτι για να μη μείνη μονάχη της η Νούσκα, η ξεδάρεφη μου, που τη φώναζε η μητέρα μου για να διασκεδάσει κι' η ίδια λιγάκι, κυττάζοντας έλανω από το μεσούχο της αλληής το γάμο και το χορό.

'Η Νούσκα χάζεψε έτσι μέρα. Μάζεψε τις πέτρες και τα κλαδιά που βρήκε στην αυλή, τα σιδάριζε δίπλα στον τοίχο, ανέβριχε άπανά και κντάτσε το χορό. Αιτή νύχταξ το χορό, μα και τα παλληκάρια κντάτασαν αιτήν από μέσα, και πρό πάντων ο Μιάντεν που είχε έρθει στο γάμο από την άλλη συνοικία και που όλοένα έσερνε το χορό κι' έριχνε λεφτά στους άταιγγάνους τους.

οργανοπαίκτες. Κι' όλα αυτά γι' αιτήν και μόνο γι' αιτήν. Και, για να της δείξει το πόσο την αγαπούσε, δεν άφινε κανένα κορίτσι να παση δίπλα του στο χορό, μα όλο γούριζε και τής έριχνε ματιές που έβγαζαν φλόγες.

'Η Νούσκα, αν και χαμογελούσε κι' όλα αυτά, έκανε όστόσο πως δεν τον έβλεπε καθόλου, κι' αυτό δαμιόνειξ τον Μιάντεν και τον φρένιζε. Στο τέλος η Νούσκα κατέβριχε και πήγε στην κουζίνα, για να ετοιμάσει το τραπέζι. 'Η μητέρα μου κι' ο πατέρας μου ήδαν σ' λίγο και φάγαμε κι' έπειτα μίξ άφισαν, έμένα και τη Νούσκα, να κοιμηθούμε. Μα η Νούσκα δεν νύσταξε. Άρχισε να ξεκοιμπώνεται και να κοιμπώνεται πάλι, να δροσιζεται με το φρεσινό της, ν' ανασηκώνη τα μανίκια της. Τα μάτια της άστραφταν, ούτε έγω ξέφω γιατί. Στην αυλή που καθόμασταν, δεν έφεγγε τίποτε άλλο έξω από το φεγγάρι, όλα τα άλλα ήσαν βυθισμένα στην σκιά, που έριχναν τα μεγάλα δέντρα.

Έξαφνα, τα όργανα των άταιγγάνων άρχισαν να παίζουν δυνατώτερα και άκούστηκαν μερικέξ νές, δίπλα, που γίνονταν ο γυός. 'Η Νούσ με πήρε τότε από το χέρι και με τραβήξε.

— Π ε να ιδούμε, μου έλετε. — Με γε ως τον τοίχο κι' ανέβριχαι με τις πέτρες.) χορός είχε ξαναρχισεί. — Αξ να, από την άλλη μεριά του τοίχου διέκριν το κέκκινο πρόσωπο του Μιάντεν, πλημμυρισμένο στον ιδρώτα. 'Η Νούσκα, που στεκόταν πίσω μου, έσκρινε άκόμα περισσότερο, και μ' έσφιξε άπανά στο στήθος της όταν είδε το νέο...

'Ο Μιάντεν σηκωνότανε τώρα στις μύτεξ των ποδιών του από την άλλη μεριά του τοίχου, χωρίς όμως και να κατορθώνη να μάζει, και να μάζ φτάση. 'Από τη Νούσκα δεν έβλεπε τίποτε άλλο από τα άσπρα της χέρια, που είχε βάλει άπανά στο γόνατά μου και μ' έσφιγγε και κρυβόταν από πίσω μου. 'Ο Μιάντεν έβγαλε τότε από την τσέξη του ένα δηνάρι και άνασηκώθηκε άκόμα περισσότερο.

— Πάρε, μου έλετε, ν' αγοράσώξ κάτι. — Μου έδωσε το δηνάρι και την ίδια στιγμή έπιασε τα χέρια της τις μαυιάδες στα σελάκια — ο Σινάνης, ο Μαντάς, ο Κανάγιαξ και οι άλλοι — τον έβλεπαν άφωνοι. Και ο Παναγιής έβροχιχίτη! — Βρέ σείξ χασάτηδες! άφήστε κνάτι τα μαζακια κι' έλάτε, ριχθήτε μου όλοι μαζί!... 'Ολους σίξ κνάνο ζάπα, βρέ!... — Τότε ένας γνωστόκός, ο γέρο Κωσταντέλλος, έπροχώρησε και του έλετε:

— Μην άκούξ τις ψευτιές, Παναγιή. 'Εμείξ όλοι σ' αγαπάμε και σ' αγαπούμε! Νά ζήξ, να δοξάριξ τη Ρωμέηξ λεβεντιά!... — Τότε ο Κουταλιανός έριξε στους χασάτηδες μια άκόμη περιφρονητική ματιά κι' έφυγε σιγά-σιγά, με το βαρό βήμα του, που φανόταν κνάν να σφραγιζε το έδαφος, άπως το έχαμακτηρίσε ο Γαβριηλίδης.

Για τα κατορθώματα του Παναγιή Κουταλιανού θα μπορούσαν να γραφτούν σελίδες δλόκληρες. 'Ο κνέρος 'Ηρακλήξ απέθανε στην Κουσταντινούπολι (γέρος, άλλα πάντα δυνατός, με όλα του τα γεράματα), στις 4 Αύγουστου 1916. Άσηρε δυό γιούκός, τον 'Ελληνα και τον Γεώργιο, οι όποιοι όμως δεν έκληρονόμησαν την πατριική ρωμαλεότητα. 'Ο 'Ελλην ζή άκόμα στον Πειραιά...

Βορίσλαβ Σταγκόβιτς

Με βοήθησε να κατέβω από τον τοίχο και, καθώς με κρατούσε, μ' έσφιξε άκόμη περισσότερο έπάνω στο στήθος της. Ένω ξεμακρύναι, με κρατούσε στην άγκαλιά της, άνάμεσα στα μπράτσια της. 'Ηταν ζεστή, ιδρωμένη, όλο φλόγα και πάθος!... Είχα περάσει το χέρι μου γύρω στο λαιμό της και, με τα δάχτυλά μου, άγγιζα το στόμα της και τα πυφωμένα χείλη της. Και το στήθος της ήταν σφιχτό και θερμό...

— Είνε τρελλός, όπως διόλου τρελλός! μου έλεγε για τον Μιάντεν, σάν νύθελε να δικαιολογηθί.

'Όταν βρεθήκαμε στην αυλή μας, απήσθηνε τον έναντι της έλευθρο. Άρχισε να σημάδεφει τα μαλλιά της και να δροσιζεται με το φρεσινό της. Έπειτα πήγε στο πηγάδι, έβγαλε νερό και έπιε...

Από το γάμο, η μουσική άκούστηκε άκόμα. Έπειτα άκούστηκαν και πυφωβολισμοί. Κ' έπειτα άρχισε ένας γλυκός, μονότονος σκοπός...

'Η Νούσκα σηκώθηκε τότε άπότομα. Δεν μωφούσε πια, άράριξε ένα χάλκινο πιάτο που ήταν έκεί δίπλα στον πηγάδι, κι' άρχισε να χορεύει, χτυπώντας το σάν ντέρι.

Ποτέ δεν θα το ξεχάσω αυτό... 'Ηξερε πως κανείς δεν μάζ έβλεπε, και χόρευε, πηδήξε, φώναξε, έγειρε από πίσω, σάμκιος όλα αυτά να της βίναν μια άπειρανη ευχαρίστησι. Έπαίλιε δλόκληρη, το μουσικό της είχε ξεσηκώσει, το ποικιμάριξ της είχε μανούριξε. Το στήθος της άστραφε κνάτι από το φως του φεγγαριού, σάν νάταν από γυαλί!... Τα μαλλιά της άνεμίζαν και μερδονότανε κωμώξ στριφγούριζε. Και τα μάτια της άνοιγαν, άλλόποτα, σκεπταίνα, μα άστραφτερά πάντα. Το τραγούδι και η μουσική που έρχότανε από το γάμο, γίνονταν όλοένα και πιο μευστική. Και η φεγγαρολαμπράδα ήτανε γαλιάντα... γαλιάντα...

'Η Νούσκα έγειρε πρόξ τα πίσω. Τα μαλλιά της άγγιξαν τη γής, το στήθος της δρόθηθηκε, τα μανίκια της τραβήχτηκαν ίσαινε τους ώμους. 'Ετσι άνατοδογυρισμένη, κρατώντας το χάλκινο πιάτο που άστραφε στο φως του φεγγαριού, η Νούσκα τραγουδούσε, σινούδουε το σπασι της μουσικήξ, φανότανε σάν άγαλιά!...

'Υστερα σηκώθηκε. Με το στόμα άνοιχτό, κνταναισιανόταξ, στήθηκε άκίνητη. Φανότανε σάν να μεθούσε με όλα όσα έχοχόντανε από το γάμο, με το σεληνίφως, με τη νύχτα, με όλα... Και, στο τέλος, σταμάτησε...

Με πηοξ κνάνη της και κάθησε σ'ε μια πέτρα. Μου πήρε τα χέρια στα δικά της, μ' έβαλε στα γόνατά της, έβαλε το κεφάλι μου ανάμεσα στο στήθος της και με φίλησε.

— Κοιμησου, μηρέ μου! Κοιμησου! μου έλετε.

Κι' άρχισε να με κνώνη για να κοιμηθώ, μα έτρεμε δλόκληρη, έπαλλε κι' ενωδιάζε όλη, ενωδιάζε τόσο πολύ, τόσο πολύ!... η φωνή της ήταν βραχνή άπ' τη γλάνια και η καρδιά της χτύπαε σάν γυαλόξ δλόγου στο λιθοστρόχο και τα μάτια της πέταγαν φωτιές!... 'Από τα μανούριχα χείλη της έβγαναι παρθένα λόγια:

— 'Ο Μιάντεν... Μ' αγαπάει... μα κι' ενό... κι' ενό τον ποθό... κι' άχ. Θεέ μου, πόσο θέλω να γίνη δικός μου και να κνάνουμε τους γυμούς μας!... Ένα τέτοιο βράδυ... Ένα τέτοιο βράδυ γλυκό, φεγγαρολούμενο!...

ΒΟΡΙΣΛΑΒ ΣΤΑΓΚΟΒΙΤΣ

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

'Ο βασιλεύς 'Ιάκωβος Α' της Άγγλίας λιποθύμησε μόλιξ έβλεταν γυμνό ξίφος.

— 'Από έναν τόνοο χάλκιοξ κατασκευάζονται 10000 περίπου πέννες.

— Στην δοθήκη μας μονοφόνταξ βήρην κάποτε... 8 εκατομμύρια αινά!

— Τριάμησι εκατομμύρια άνθρωποι στη Β. Αμερικη ζούν άποκλειστικά άπ' τη μελωσοφία.

— 'Ο Ναπολιόν κωμόταν τεσσερεσήμερη ώρες το μερόνιχτο.

— 'Ο πρώτος κατασκευαστής πλαστών νομισμάτων στην Άγγλια άτηχονίσθη στα 1758.

